

Finspångs kommun

kommun@finspang.se

2018-12-16

1 (20)

Dnr-2018:6318

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Rejmyre skola i Finspångs kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Rejmyre skola avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men lämnar framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Rejmyre skola i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling av undervisningen.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn behöver skapa och leda ett systematiskt, kontinuerligt och löpande kvalitetsarbete där uppföljningar och analys av skolenhetens kunskapsresultat och värdegrundsuppdrag integreras i verksamheten.
- Att rektorn leder det pedagogiska arbetet så att lärarna i högre grad ges möjlighet att kommunicera och samverka mellan ämnen och årskurser och att rektorn i större utsträckning är delaktig för att tydliggöra det pedagogiska ledarskapet.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att undervisningen utvecklas så att den i högre grad ger eleverna möjlighet att reflektera över undervisningens innehåll och sitt eget lärande, samt ger eleverna möjlighet till ökad delaktighet i relation till deras ålder och mognad.

Trygghet och studiero

Utbildningen präglas i hög utsträckning av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn genom att inrätta kontinuerliga, strukturerade mötesformer, skapar förutsättningar för diskussioner som leder till likvärdiga bedömningar och betyg.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 20 juni 2019 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till

skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till,

Skolinspektionen Avdelningen i Linköping, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr– 2018:6318) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling. 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling av undervisningen.

Skälen för Skolinspektionens bedömning är att rektorn i begränsad omfattning leder och styr skolans utveckling av undervisningen. Skolans systematiska kvalitetsarbete saknar till övervägande del uppföljning, analys och beslut om nödvändiga utvecklingsåtgärder. Vidare saknas till viss del en kontinuerlig och tydlig mötesorganisation som ger lärare och rektorn förutsättningar att arbeta med det systematiska kvalitetsarbetet.

Skolans resultat har sammanställts i en kvalitetsrapport men saknar till övervägande del uppföljning, analys och beslut om nödvändiga utvecklingsåtgärder. Av dokumentation och av intervjuer med rektorn och lärarna framgår att kvalitetsrapporten är det enda dokumenterade kvalitetsarbetet för det senaste året. Kvalitetsrapporten innehåller bland annat uppgifter om måluppfyllelse och meritvärde i årkurs 3 och 6, resultat på nationella ämnesprov i årkurs 3 och 6 och uppgifter om resultat och analys från enkäter kring normer och värden. Av kvalitetsrapporten framgår att skolan redovisat de av huvudmannen efterfrågade resultaten men saknar fördjupade uppföljningar och analyser av måluppfyllelse och kunskapsresultat. Rektorn beskriver att det inte finns någon dokumentation av kvalitetsarbetet från tidigare skolledning och att hen därför ser svårigheter att kunna göra någon uppföljning och analys av måluppfyllelse och kunskapsresultat. Rektorn redogör vidare för dilemmat att dra slutsatser av resultat av måluppfyllelse då elevunderlaget är litet.

Lärarna använder olika verktyg för uppföljning av kunskapsresultat men dokumenterar i liten utsträckning. Av intervju med lärarna framgår att lärarna anser att de kan se

skolans samlade resultat på betygen i årkurs 6 och att de diskuterar elevernas kunskapsresultat, men att detta inte dokumenteras.

Skolans arbete med värdegrundsfrågor sker i det vardagliga arbetet och på förkommen anledning. Av utredningen framkommer att rektorn anser att lärarna arbetar medvetet och på ett mycket bra sätt kring värdegrunden i vardagsarbetet. Det händer också att både rektorn och elevhälsan är involverade i samtal och diskussioner kring värdegrundsarbetet. Exempelvis arbetar skolans kurator i klasserna med samtal kring värdegrunden och rektorn har på förkommen anledning varit i klasser och fört diskussioner med eleverna kring värdegrundsfrågor kopplat till händelser. Av intervju med lärarna framgår att det i undervisningen förekommer diskussioner med eleverna kring värdegrundsfrågor när tillfälle uppstår. Det kan vara en diskussion kring allas lika värde, att alla människor är olika och frågor kring hur olika familjekonstellationer kan se ut. Lärarna beskriver vidare att skolan har särskilda dagar när de arbetar med frågor kopplade till värdegrunden. Där görs exempelvis en kartläggning av skolgården i avseende att upptäcka om det finns platser på gården där det saknas vuxna. Av intervju med rektorn framgår att skolan påbörjat ett utvecklingsarbete kring kränkande behandling där bland annat en rutin tagits fram för anmälan om kränkningar. Ett resultat av detta arbete är att rutinen för anmälningar om kränkande behandling fungerar bättre och att elever i större utsträckning tar kontakt med rektorn för att berätta om olika händelser. Ett annat resultat av arbetet är att det framkommit ett behov av kompetensutveckling kring vad som kan vara en kränkning och vad som ska anmälas. Rektorn har för avsikt att påbörja en kompetensutvecklingsinsats kring detta.

Skolans resurser fördelas till största del utifrån samtal. Av intervjuer med rektorn och elevhälsan framkommer att rektorn med stöd av specialpedagogens kunskap om elevgrupperna har fört diskussioner kring hur skolans resurser bäst ska fördelas. Rektorn har därefter fattat beslut om resursfördelningen. Granskningen visar vidare att rektorn organiserar skolans arbete så att lärarna används för den undervisning de är behöriga i.

Det finns en plan för ett kommande jämställdhetsarbete på skolan. Av samtliga intervjuer framgår att skolan i dagsläget inte har något kontinuerligt, strukturerat arbete kring jämställdhet för att motverka traditionella könsmönster. Rektorn beskriver att det saknas ett gemensamt synsätt på jämställdhetsfrågor bland personalen och har därför tillsammans med elevhälsan arbetat fram en plan för ett kommande arbete kring jämställdhet på skolan. Av intervju med lärarna framkommer att lärarna spontant lyfter jämställdhetsfrågor i klasserna när tillfälle uppstår. Deras uppfattning är att de behandlar alla elever lika oavsett kön, vilket också framgår av

elevintervjuer. Eleverna ger exempel på att de har diskuterat demokrati och jämställdhet i något ämne i närliggande tid.

Rektorn skapar till viss del förutsättningar för lärarna att samverka inom olika områden men en tydlig mötesorganisation som ger lärare och rektorn förutsättningar att diskutera och analysera skolans olika resultat saknas. Av intervju med rektorn framgår att rektorn avser att utveckla skolans mötesorganisation för att bättre möta behovet av att utveckla ett systematiskt utvecklingsarbete och för att skapa möjligheter för lärarna att samverka på olika sätt. Detta både för att utveckla skolans systematiska kvalitetsarbete och för att ge förutsättningar för en ökad samsyn bland lärarna inom olika områden. Av intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa framgår att det saknas en strukturerad, kontinuerlig organisation och mötesstruktur för kvalitetsarbetet. Skolans mötesstruktur består idag av informationsmöten, arbetslagsträff, arbetsplatsträff och möten med elevhälsan. Informationsmöten består av dagsaktuell information. Vid arbetslagsträffarna i respektive arbetslag diskuterar lärarna konkreta frågor kring undervisning och organisation. Rektorn deltar sporadiskt i dessa möten och får kunskap om vad som avhandlas genom protokoll. Arbetsplatsträffarna leds av rektorn och innehåller en blandning av frågor och diskussioner. Rektorn skapar därför till viss del förutsättningar för lärarna att samverka men rektorns ledning av det pedagogiska arbetet är svag.

Rektorn beskriver att hen påbörjade sin tjänst vid skolan i början av vårterminen 2018 och att skolan under höstterminen 2017 saknade en rektor. En av skolans lärare hade under den terminen ett samordningsansvar på skolan. Detta innebar att rektorn inte fick del av någon överlämning från föregående rektor. Vidare fanns ytterst lite dokumentation att ta del av på skolan för att som ny rektor sätta sig in i skolans systematiska kvalitetsarbete.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn behöver skapa och leda ett systematiskt, kontinuerligt och löpande kvalitetsarbete där uppföljningar och analys av skolenhetens kunskapsresultat och värdegrundsuppdrag integreras i verksamheten.
- Att rektorn leder det pedagogiska arbetet så att lärarna i högre grad ges möjlighet att kommunicera och samverka mellan ämnen och årskurser och att rektorn i större utsträckning är delaktig för att tydliggöra det pedagogiska ledarskapet.

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver utveckla det systematiska kvalitetsarbetsarbetet med insamling, uppföljning och analys av skolans resultat, undervisningens förutsättningar och genomförande samt en organisation för detta. Av granskningen framgår att rektorn har för avsikt att utveckla såväl de systematiska arbetet som organisationen för ett sådant arbete men att detta saknas i dagsläget.

Av 3 kap. 3 § skollagen framgår att rektorn ska ansvara för att en systematisk och kontinuerlig planering, uppföljning och utveckling av utbildningen i förhållande till de nationella målen genomförs under medverkan av personal och elever.

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:98, s 21-34) med kommentarer om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet, framgår att den skriftliga dokumentationen behövs för att regelbundet kunna stämma av att kvalitetsarbetet leder till en utveckling mot målen. Vidare framgår att i ett längre perspektiv är dokumentationen en förutsättning för att kunna kartlägga verksamheten och identifiera områden som är särskilt angelägna att utveckla för att uppfylla målen. Genom ett systematiskt kvalitetsarbete blir det tydligt för all personal vad som ska prioriteras och utvecklas, när och hur olika insatser ska genomföras och vem som ansvarar för vad. Allas delaktighet är grundläggande i kvalitetsarbetet. Ledningen, personalen, barn och elever samt vårdnadshavare behöver alla bidra med synpunkter och underlag som synliggör kvaliteten. Framför allt är det viktigt att dokumentationen innehåller personalens gemensamma analys av vilka utvecklingsinsatser som enheten behöver genomföra för att uppfylla de nationella målen. Personalens möjlighet och förmåga till reflektion och dokumentation måste ses som en del av den professionella yrkesutövningen. Ett praktiskt sätt för enheten att genomföra analysen är att dela upp den i delar över året, samtidigt som man följer upp olika områden. På så sätt kan man samla ihop delanalyser under ett eller flera år till kvalitetsbedömningar. Exempelvis kan man analysera elevernas kunskapsresultat i skolans ämnen, kurser och program i förhållande till andra områden som normer och värden samt inflytande. Vidare är det viktigt att rektorn analyserar och bedömer enhetens samlade resultat och utvecklingsbehov på såväl grupp-, klass- som enhetsnivå. När det gäller skolan är analyser av elevernas kunskapsresultat en grundförutsättning inför prioriteringen av åtgärder för ökad måluppfyllelse.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn omgående påbörjar arbetet med att utveckla både rutiner, former och en organisation som möjliggör för rektor och lärare att på olika sätt samla in, följa upp och analysera skolans undervisning, resultat, måluppfyllelse och skolans arbete med jämställdhet. Rektorn behöver skapa rutiner och former som möjliggör löpande uppföljningar, kontinuerliga utvärderingar och som säkerställer att dokumentationen som sedan ska följas upp och analyseras är

ändamålsenlig och tillräckligt omfattande. Därefter behöver rektorn fatta beslut om och genomföra nödvändiga utvecklingsåtgärder utifrån analysen. Metoder och organisation behöver involvera elever och vårdnadshavare så att de kan vara delaktiga i skolans systematiska kvalitetsarbete.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 3 och 5a §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden 5. Kursplaner med kunskapskrav

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Skälen för bedömningen är att undervisningen i flera delar främjar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men det finns delar som behöver utvecklas. Undervisningen innehåller ett aktivt lärarstöd och en variation av uppgifter och aktiviteter som också bidrar till att eleverna motiveras och uppmuntras på olika sätt. Emellertid varierar elevernas möjlighet till återkoppling, reflektion och inflytande över undervisningen beroende på ämne, lärare och ålder.

Undervisningen innehåller ett aktivt lärarstöd och en variation av uppgifter och aktiviteter. Av intervjuer med lärare, elever och av observationer framgår att arbetssätten varierar mellan enskilt arbete och arbete i par eller i grupp. En lektion kan inledas med enskilt arbete och därefter övergå till arbete i par eller i grupp. Ett annat exempel är arbete med EPA (Enskilt, i Par och Alla). Någon lärare uppger att variation av arbetssätt också kan vara ett långsiktigt arbete då de äldre eleverna behöver pröva och öva sig i olika arbetssätt. Vidare visar granskningen att lärarna i varierande grad använder olika material under lektionerna. Eleverna använder exempelvis lärplatta eller papper och penna när de skriver texter, de använder olika litteratur under lektionen och eleverna växlar under någon lektion mellan en skrivuppgift och att träna moment på lärplattan. På samtliga lektioner ger lärarna eleverna olika former av stöd och utmaningar i undervisningen. Av observationerna framgår att lärarna ställer olika utmanande frågor där eleverna själva får söka svaren kring de olika arbetsmomenten. Lärarna förklarar på ett sätt så att eleverna förstår vilket även framgår av

elevintervjuerna där eleverna beskriver att lärarna aldrig ger upp om en elev inte förstår ett moment eller en uppgift utan finner nya sätt att visa eller förklara på. Av observationer, elev- och lärarintervjuer framgår vidare att det finns inslag av mer utmanande uppgifter där exempelvis elever självständigt uppmärksammar läraren på att en uppgift i lärplattan är för enkel varpå läraren hjälper eleven att söka en mer utmanande uppgift. Enligt läraren är detta ett exempel på en genomtänkt strategi där lärare och elever tillsammans kommit överens om hur eleverna ska agera om en uppgift är för enkel. Av elevintervjuer framgår vidare att om någon elev snabbt blir klar med en uppgift får denne ta upp sin bänkbok, läsa, rita eller arbeta med en uppgift som rör ett kommande arbetsområde.

Lektionerna har ofta en tydlig, strukturerad, muntlig inledning och ett varierande men företrädesvis ostrukturerat avslut. Av intervjuer med lärare och elever och av observationer framgår att lektionerna oftast inleds med en instruktion där eleverna får information om lektionens innehåll och om de ska arbeta enskilt eller om de ska samarbeta med någon eller några. Då skolan delvis arbetar åldersblandat delas ibland eleverna in efter årskurs och får olika uppgifter, exempelvis kan elever i en årskurs arbeta med matematik medan en annan årskurs arbetar med tyst läsning. Flera lärare ger också någon form av skriftlig information på tavlan i text eller bild, oftast utformad som en dagsrutin, vilket också framgår av intervju med elevhälsan. Lektionernas avslut varierar mellan klasserna. Lärarna beskriver att det är svårare att avsluta en lektion på ett strukturerat sätt och att de sällan har skriftliga utvärderingar av lektionerna. Det kan enligt någon lärarna exempelvis bero på att en intressant diskussion drar ut på tiden. Någon lärare beskriver att denne oftast avslutar en lektion med att muntligt fråga eleverna vad de tyckt om lektionen exempelvis om något varit svårt och om materialet fungerat.

Av granskningen framkommer att det finns en variation vad gäller om lärare beskriver syfte och mål med olika arbetsmomentens innehåll för eleverna. Av de observerade lektionerna och av intervju med lärarna framgår att lärarna saknar en samsyn kring om syftet med olika arbetsmoment ska beskrivas för eleverna eller inte. Det finns en variation av synsätt från att någon lärare oftast beskriver syftet med arbetsmomentens innehåll för eleverna till att någon lärare ibland beskriver för eleverna att det finns en läroplan och varför. Ytterligare någon lärare uppger att det inte är rimligt att vid varje lektion prata om mål och syfte men att det möjligen kan ske någon gång i veckan. Av elevintervjuer framgår att det är sällsynt att eleverna får veta varför de ska läras sig saker i skolan och att det är särskilt svårt i vissa ämnen exempelvis svenska och matematik.

Lärarna motiverar och uppmuntrar eleverna på olika sätt. Av elevintervju framgår att elevernas uppfattning är att lärarna ofta uppmuntrar eleverna. De ger exempel på att lärarna kan ge eleverna positiv respons exempelvis genom att säga att det kan du visst och om en elev lyckas bra på ett prov kan läraren skriva mycket bra i provet. Lärarna beskriver att de använder sig av olika hjälpmedel i undervisningen som kan vara ett stöd i att uppmuntra elever, exempelvis olika spel och lärplattan. Ett annat exempel på uppmuntran enligt lärarna är att det finns elever som självständigt uppmärksammar läraren på att uppgifter är för enkla. Ytterligare ett sätt att uppmuntra och utmana eleverna är att läraren presenterar olika sätt att arbeta och att eleverna därefter får välja, där variationen i sig är en utmaning för eleverna. Rektorn och elevhälsan uppger att just förväntningar på elevernas presentationer varierar bland lärarna och är därför ett utvecklingsområde. Det är dock en komplex fråga som också kan påverkas av omgivningens förväntningar, vilket både lärare, rektorn och elevhälsan är medvetna om.

Eleverna erbjuds en variation av arbetssätt och material när de upplever att något är för enkelt eller för svårt. Av intervjuer med lärare och elever framgår att eleverna erbjuds en variation av arbetssätt och material om en elev snabbt blir klar med ett moment eller tycker att ett moment är för enkelt. Eleverna ger exempel på att de kan få arbeta med en bänkbok, läsa eller rita och att de oftast får extrauppgifter. Eleverna kan också få en uppgift som de andra eleverna kommer att göra längre fram eller uppmärksamma läraren på att en uppgift är för enkel varpå eleven exempelvis får ladda hem en mer utmanande uppgift i matematik på lärplattan. Några elever beskriver att de i utvecklingssamtalet pratar om om de upplever att något är för lätt eller för svårt och att de får visa vårdnadshavarna vad de arbetat med. Av elevintervjuer framgår vidare att om någon elev tycker att något är svårt förklarar lärarna igen eller repeterar så att eleven förstår. Eleverna framhåller att lärarna aldrig ger upp utan förklarar på andra sätt tills eleven har förstått. En elev kan också erbjudas att gå tillbaka och öva på ett moment som är svårt istället för att fortsätta, exempelvis i matteboken. Enligt eleverna märker lärarna direkt om en elev tycker att något moment är för svårt, exempelvis genom att någon elev sitter länge med en uppgift. När det gäller olika former av stöd till de elever som riskerar att inte nå kunskapskraven arbetar lärarna olika. Rektorn och elevhälsan beskriver att lärarna förhåller sig olika till och genomför i olika grad de åtgärder specialpedagogen rekommenderar. Problematiken kan delvis förklaras av det komplexa i att arbeta både på individ och gruppnivå. Elevhälsan beskriver att specialpedagogen och kuratorn på olika sätt arbetar med tester och uppföljningar för att ge lärarna och eleverna olika former av stöd.

Lärarna ger eleverna möjlighet till återkoppling och reflektion i varierande grad och på olika sätt. Även om lärarna använder loggbok för att tillsammans med de äldre eleverna reflektera över och planera och utvärdera undervisningen sker inte detta i alla årskurser. Av intervjuer med lärare och elever framgår att de äldre eleverna på skolan använder en loggbok för att reflektera över sitt lärande och för att utvärdera. De äldre eleverna beskriver att de i loggboken färglägger de olika ämnena i en femgradig färgskala från grönt till rött. Eleverna får därefter förklara hur de tänkt kring hur de färglagt de olika ämnena. Om en elev exempelvis färglagt naturorientering med röd färg i loggboken frågar läraren varför eleven bedömt att det är rött och eleven får då förklara hur den tänkt. Om många elever färglagt med röd färg i samma ämne eller uppgift kan läraren ta upp det gemensamt i klassen. Av lärarintervju framgår att reflektion anpassas efter elevernas ålder och mognad. De äldre eleverna reflekterar i loggboken en gång i veckan och de yngre med kortare intervall. Loggboken tas hem till vårdnadshavarna varje vecka så att de blir delaktiga i elevernas skolgång och har möjlighet att ge respons på det som skrivits i loggboken. Av intervjuer med lärare och elever framgår vidare att i övrigt sker återkoppling på elevernas prestationer i varierande grad och på olika sätt. En lärare ger eleverna återkoppling efter varje diagnostiskt prov, en annan lärare beskriver att om en elev upplever att något moment är svårt kan läraren använda den så kallade "göraklart timman" där läraren kan ge återkoppling och hjälper eleven att komma vidare. Eleverna uppger att de får bra feedback på exempelvis redovisningar och i utvecklingssamtalet. Lärarna beskriver vidare att för att eleverna ska förstå hur de bäst lär sig provar lärarna sig fram för att se vad som fungerar bäst för varje elev. Det kan exempelvis vara att presentera olika sätt att arbeta och erbjuda olika hjälpmedel.

Elevernas möjlighet till inflytande i undervisningen varierar beroende på ämne, lärare och ålder. Av samtliga intervjuer och av de observerade lektionerna framgår att de äldre eleverna på olika sätt har inflytande över undervisningen. Exempelvis kan eleverna välja hur de ska genomföra sina uppgifter genom att skriva texter i lärplattan eller använda papper och penna, de kan rösta om vilken bok läraren ska läsa, välja uppgift i lärplattan och ibland har de inflytande över var de ska sitta och arbeta. Av lärarintervju framgår att de anser att elevinflytande är något som ökar med stigande ålder och att de yngsta eleverna inte känner till vad de ska lära sig vilket försvårar för eleverna att ha en åsikt om undervisningen. Lärarna menar vidare att de försöker prata med eleverna om inflytande och ger exempel på att i den samhällsorienterade undervisningen, med de äldre eleverna, förts diskussioner kring demokrati. Det har sedan visat sig i andra sammanhang att eleverna förstått den demokratiska processen där eleverna själva kunnat beskriva att de varit med och fattat ett demokratiskt beslut. Av elevintervju framgår vidare att elevernas möjlighet till delaktighet i olika ämnen

varierar. I något ämne har eleverna ett större inflytande. Där inleder läraren lektionen med att berätta vad eleverna ska arbeta med, därefter får eleverna välja arbetssätt. Det kan vara att göra en PowerPoint, en film eller ett häfte. Några elever beskriver att läraren vid något tillfälle frågade eleverna om de ville ha en gemensam genomgång eller om de själva ville söka information i sina lärplattor. Elevintervjuer visar att det finns olika uppfattningar om huruvida eleverna får inflytande över hur de ska arbeta och med vad. Av intervjuer med elevhälsan och eleverna framgår vidare att skolan har klassråd och elevråd där någon elev i varje klass är representant. Eleverna berättar att där diskuteras områden och saker som kan bli bättre på skolan, företrädesvis utemiljön och skolmaten.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att undervisningen utvecklas så att den i högre grad ger eleverna möjlighet att reflektera över undervisningens innehåll och sitt eget lärande, samt ger eleverna möjlighet till ökad delaktighet i relation till deras ålder och mognad.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver utveckla undervisningen så att alla elever i högre utsträckning får möjligheter att reflektera över, planera och utvärdera undervisningen och med stöd av bland annat detta ha ett större inflytande över undervisningen. Skolan behöver utifrån elevernas ålder och mognad använda flera och varierande metoder för detta ändamål. Av observationer och intervjuer med elever och lärare framgår att undervisningen till viss del omfattar elevernas reflektioner och deras möjlighet till deltagande i planering och utvärdering av sitt lärande. Emellertid visar granskningen att detta företrädesvis gäller de äldre eleverna på skolan. De äldre eleverna reflekterar över sitt lärande och utvärderar undervisningen veckovis medan de yngre eleverna inte i någon nämnvärd utsträckning deltar i utvärdering eller reflektion av undervisningen och sitt lärande. Vidare framgår av observationer och intervjuer med lärare och elever att elevernas inflytande och ansvar huvudsakligen handlar om att påverka arbetssätt och i liten utsträckning om undervisningens innehåll.

Av 3 kap. 3 § skollagen framgår att elever ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Av Lgr 11, avsnitt 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, framgår att skolans mål är att varje elev tar ett personligt ansvar för sina studier och sin arbetsmiljö och succesivt utövar ett allt större inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan. Läraren ska svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt se till att inflytandet ökar med stigande ålder och mognad och tillsammans med eleverna planerar och utvärderar undervisningen.

Skolinspektionen rekommenderar att skolan utvecklar undervisningen så att eleverna, efter ålder och mognad, i högre utsträckning får möjlighet att förstå syfte, centralt innehåll och kunskapskrav i lektionernas innehåll. Detta för att sedan kunna både reflektera över sitt lärande, ha inflytande över planeringen och utvärdera undervisningen. Vidare rekommenderar Skolinspektionen att rektorn skapar förutsättningar för lärarna att föra gemensamma diskussioner på skolan om vad inflytande och reflektion över sitt lärande kan betyda för elever i olika årskurser, vilka förutsättningar eleverna behöver för att utöva inflytande och vilka metoder som kan användas för detta ändamål.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 3 §, 5 kap. 3 och 5 §, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Skolinspektionen bedömer följande: Utbildningen präglas i hög utsträckning av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Skälen för bedömningen är att rektorn och lärarna arbetar aktivt och vidtar åtgärder för att skapa trygghet och studiero och att det finns ett samlat arbete där elever och lärare gemensamt arbetar för att skapa en lugn miljö.

Av intervju med lärarna och elevhälsan framgår att lärarna har en gemensam syn på trygghet och att alla elever på skolan är allas ansvar. Vidare beskriver de intervjuade att det är en fördel att skolan är liten då det skapar gynnsamma förutsättningar för närhet till eleverna där alla elever blir sedda. Eleverna beskriver i intervjun att skolan är en trygg plats med studiero på lektionerna. Det inträffar dock ibland händelser på sociala medier utanför skoltid som sedan uppmärksammas under skoltid. Elevernas bild är att så snart skolan fått kunskap om en sådan händelse agerar skolan genast.

Eleverna beskriver samstämmigt att om de upptäcker att någon bråkar säger de till en lärare, vilken som helst, då alla elever kan gå till vilken vuxen som helst för att få hjälp. Av elevintervju framgår vidare att om någon känner sig ensam på skolgården kan denne gå till en särskild plats vilket betyder att denne vill ha någon att vara med och då brukar det ordna sig.

Beträffande studiero uppfattar eleverna att lärarna ser till att det är studiero på lektionerna genom att säga till i klassen vid behov. Vidare har eleverna varit med och skrivit ordningsreglerna på skolan och de brukar följas. Av observationer framkommer att eleverna arbetar koncentrerat och lugnt med de tilldelade arbetsuppgifterna även om de i någon uppgift behöver diskutera med varandra eller arbetar med något moment gemensamt. Flera elever arbetar i korridoren utanför lektionssalen både gemensamt och enskilt men inte heller detta stör studieron.

Av samtliga intervjuer framgår att inom område trygghet och studiero har skolan genomfört ett genomgripande arbete som skapat trygghet och studiero. Detta har tidigare varit ett utvecklingsområde på skolan. Av samtliga intervjuer framgår att skolan genomförde ett omfattande arbete för att förändra en tidigare problematik och att de genomförda insatserna gav ett mycket positivt resultat. En del av dessa insatser används fortfarande såsom att flera vuxna vistas ute på rasterna och att vuxna uppmärksammar och hanterar olika händelser omedelbart. Vid händelser som behöver utredas förs samtal både enskilt och med alla inblandade. Skolan arbetar också med att äldre elever ska vara förebilder för de yngre och att alla elever ska vara trygga med alla vuxna på skolan så att de kan prata med vilken vuxen som helst om de upplever att något känns otryggt. Av intervjuer med lärare, elevhälsa och elever framgår vidare att lärare och elever samtalar om och för diskussioner kring hur man ska vara mot varandra, att alla är olika och att man ska ta hand om varandra. En sådan diskussion kan exempelvis uppkomma i klassrummet om någon elev stör studieron eller vid klassrådet. Vidare framgår att skolan har särskilda dagar kring värdegrundsarbetet där exempelvis en kartläggning genomförs för att undersöka om det finns platser på skolgården som saknar vuxna.

Av samtliga intervjuer och observationer framgår att skolan präglas av trygghet och studiero och att skolans tidigare arbete med trygghet och studiero fortgår i stora delar. Av intervju med rektorn, elevhälsan och elever förtydligas att under föregående läsår besvarade inte eleverna någon enkät som omfattar deras syn på trygghet och studiero och att detta delvis beror på att det under hösten 2017 saknades en rektor på skolan och att nuvarande rektor tillträdde tjänsten i början av vårterminen 2018. Den nya rektorn har använt stora delar av sin tid till att lära känna de skolor rektorn har ansvar för och att hantera olika akuta situationer.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Skälen för Skolinspektionens bedömning är att skolan har förutsättningar att ge likvärdiga omdömen och att sätta likvärdiga betyg. Emellertid behöver skolan skapa mötesformer som ger möjlighet till kontinuerliga och strukturerade diskussioner kring bedömning och betyg ur ett likvärdighetsperspektiv, där alla lärare kan delta.

Av intervjuer med lärarna framgår att lärarna diskuterar betyg och bedömning men att det inte sker i strukturerade former och omfattar alla lärare. Det saknas strukturerade, kontinuerliga diskussioner och analyser av exempelvis skillnader i betyg, omdömen i olika ämnen och årskurser och mellan resultat på nationella ämnesprov och omdömen.

Av intervjuer med rektorn, elevhälsan och lärare framgår att lärarna sambedömer nationella ämnesprov med andra skolor i kommunen och att de inte rättar sina egna prov. Lärarna beskriver att de lärare som deltar i samrättning betraktar dessa möten som mycket givande. Både rektorn och lärarna menar att lärarna diskuterar bedömningar i arbetslagen men att det inte sker strukturerat och kontinuerligt och att det finns en osäkerhet kring om alla lärare deltar i diskussioner kring betyg och bedömning. Under perioder med utvecklingssamtal diskuterar lärarna bedömning med varandra utifrån behörighet då flera lärare undervisar i flera klasser.

Lärarna beskriver vidare att de använder olika verktyg för att följa upp elevernas kunskapsresultat såsom Skolverkets material i matematik för årskurs 1-3, olika kunskapstest och gamla nationella prov. Specialpedagogen gör därutöver lästest med de yngre eleverna, vilka lärarna får del av som underlag i undervisningen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn genom att inrätta kontinuerliga, strukturerade mötesformer, skapar förutsättningar för diskussioner som leder till likvärdiga bedömningar och betyg.

Skolinspektionens bedömer att rektorn inte i tillräcklig omfattning ger lärarna förutsättningar att gemensamt diskutera omdömen och betyg för att säkerställa likvärdiga bedömningar och betygssättning. Granskningen visar att det på skolan förs diskussioner kring bedömning och betyg men att det saknas kontinuerliga, strukturerade former, där alla lärare kan delta. Av intervjuer med rektorn och lärarna framgår att det inte finns något system för uppföljning, analys och bedömning på skolan som säkerställer en likvärdig bedömning och betygssättning av elevernas kunskaper. Det framgår vidare att i nuläget sker sambedömning endast av nationella ämnesprov vilka inte görs i alla ämnen och i alla årkurser.

Av 1 kap. 9 § och 3 kap. 14 §, skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas och att rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med denna lag och andra författningar.

Av Skolverkets allmänna råd med kommentarer (SKOLFS 2018:247 s. 15-23) betyg och betygssättning, framgår att lärare regelbundet bör analysera och diskutera hur olika elevprestationer bedöms i förhållande till kunskapskraven. Det kan exempelvis ske genom att lärare samlar en variation av elevarbeten som representerar kravnivåerna och gemensamt diskuterar detta. Det framgår vidare att lärares samsyn har stor betydelse för arbetet med rättvisande och likvärdiga betyg. Samsyn är ett betydelsefullt redskap för ökad likvärdighet, eftersom det bidrar till en gemensam syn på vad som ska bedömas och hur bedömningen ska gå till. Rektorn har en betydelsefull roll för att underlätta lärares arbete med rättvisande och likvärdiga betyg. Det innebär att se till att lärare får tid och möjlighet att tillsammans med kollegor diskutera hur de allsidigt kan utvärdera elevernas kunskaper vid betygssättning, hur de kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer och de kan bedöma olika elevprestationer. En del av rektorns arbete med att underlätta lärares arbete med rättvisande och likvärdiga betyg handlar om dokumentation. Rektorn och lärarna kan tillsammans komma överens om hur en ändamålsenlig och sammanfattande dokumentation kan föras, om det görs gemensamt och vad det är lämpligt att den innehåller.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn behöver skapa rutiner för att på ett systematiskt sätt tillsammans med lärarna kunna följa upp och analysera lärarnas bedömningar och betygssättning ur ett likvärdighetsperspektiv. Detta för att kunna säkerställa en rättvis bedömning och betygssättning av god kvalitet. I rektorns arbete med att ta ansvar för att säkerställa att bedömning och betygssättning på skolan är likvärdig ligger också att skapa förutsättningar för personalen att kvalitetssäkra sin egen bedömning och betygssättning. Ett sådant arbete bör genomföras med olika metoder och diskussioner och kan med fördel även föras med andra skolenheter, genom exempelvis nätverk eller ämnesträffar.

På Skolinspektionens vägnar

X Allan Westerdahl

Enhetschef

Signerat av: Allan Westerdahl

X Ingela Åkerman Jansson

Utredare

Signerat av: Ingela Åkerman Jansson

I handläggningen av ärendet har även IngBeth Larsson och Lena Stadler medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 8 lektionsobservationer
- 2 gruppintervjuer med elever
- 1 gruppintervju med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 2 och 3 oktober 2018. Besöket genomfördes av Ingela Åkerman Jansson och IngBeth Larsson.

Huvudman för Rejmyre skola är Finspångs kommun. Rejmyre skola är belägen i Rejmyre samhälle. Skolan omfattar förskoleklass och årkurserna 1-6. Det går 65 elever på skolan (exklusive förskoleklassen). Skolan är delvis organiserad i åldersblandade klasser. Skolan leds av en rektor. Rektorn ansvarar även för skolorna Brenäs skola och Björke skola.